

PDFlib PLOP: PDF Linearization, Optimization, Privacy

**Page inserted by evaluation version
www.pdflib.com – sales@pdflib.com**

KAE'!

IX Seto Kongressil vastuvõetud otsuseid Lk.4-5

I l m u b S e t o m a a K u l t u u r i p r o g r a m m i t o e l

SETOMAA

ajaleht.setomaa.ee

r a h v a l e h t

Ilmub kuu 1. ja 3. esmaspäeval

Hind 5 krooni

Nr. 20 (174)

17. november 2008

INEMINE 2

SARVÕ ÕIÕ: senine Vanemate Kogu peavanem ning alaline kirotaja räägib, kuidas lapstele paremini seto keelt õpetada ja miks talle ei meeldi q-täht, kultuuri turisticõbralikuks muutumine ning handsa seadustamise üle arutlemine

KAEMINE 4

VALLATEED: neljas vallas on selleks aastaks lõppenud suur kohalike teede ehitamine. Majandusminister Juhan Parts lubab teedele lisaraha ka edaspidi

MÄRGOTUS 6

ALLASÕ TIIA: «Seto- ja Võromaalõ om tekkünü' nuuri, kiä' pidävä' mi nulgast väega luku, tahtva' uma ja hüä vahtsõs elloherätämisisõ kõgõst süämeist midägi ar tetä'.»

NOORÕ' 8

SANDID: mida teha kui ukse taga jõuab sisselaskmist nõudev seltkond, kes on pealegi üsna imelikult riides? Ahto Raudoja paljastab, kuidas niisuguses olukorras käituda ja mida teha, kui endalgi tekib soov sõpru ja naabreid lõbusa laulu ja pillimänguga tervitada

Kongress nõuab valitsuselt piirilubade korra kehtestamist

Viisarežiim annab eurorahade saamisel eelise Lätile /loe lk.3

NOORED KONGRESSIL: presiidimis kõneleb Sulo Nurmeots, tema kõrval Aare Hörn. Foto Igor Taro

Pettumus ja lootus

Üheksandat korda Värskasse kokku tulnud Seto Kongress on ainulaadne esinduskogu.

See ühendab nii kahe maakonna vahel jaotatud nelja Setomaa valla elanikke, Veenemaa poolele jääva Petseri rajooni ning mujal üle Eestis tegutsevaid setode organisatsioone.

Nädalavahetusel oli kongressile registreeritud 88 saadikut.

Kui esimene Seto Kongress 1921. aastal Petseris Eesti Hariduse Seltsi majas aset leidis, kirjutasid toonased ajalehed, et kõik soovijad ei mahtunud

saadikute rohke osavõtu tõttu saali ära.

Seekord oli vastremonditud valgusküllases Värskas Kultuurikeskuses ehk sootska nimetuse järgi «Setomaa Kongressidepalees» ruumi veel omajagu üle.

Nii Kongresside traditsiooni algus kui selle taastamine on seotud tormiliste aegade — 1920ndatel vajas lahendamist rida elulisi küsimusi, mis tulenesid Petserimaa liitumisest Eesti koosseisu, 1993. aastal Värskas oli põhjust juba rääkida osa maade piiri taha jäämise probleemist.

Sõjajärgsete kongresside teemavaliku järgi vaadates poleks Setomaal viimati justkui kuigi-võrd palju toimunud — peamiseks teemaks on olnud ikkagi kurikuulus piir või kontrolljoon, kuidas keegi on seda nimetab. Tänase seisuga võisid nii ülemsootska Silver Hüdsi kui ka Valdade Liidu juht Margus Timmo tõdeda, et Väbariigi valitsus on osutanud Setomaa piirkonnale suurt tähelepanu. Teravaimaks probleemiks on vajadus lihtsustatud piiriületuskorra rakendamise järele.

Nii laupäevani Vanemate Kogu peavanema tiitlit hoid-

nud Õie Sarve kui ka sootska Silver Hüdsi kinnitusel vajas Seto Kongress vähem poliitilisi avaldusi ning rohkem koostöötahted edasiminekuks.

Kongressi lõpupoole esines sootska emotsionaalse sõnavõtuga, öeldes, et on võrreldes hommikuste ootustega pettunud. Liialt palju oli kõlanud harjumuspäraseid avaldusi «okstraadist» ning «okupatsioonist».

Kokkuvõttes tõusid Kongressil vastu võetud otsustest esile siiski teistsugused meeleolud. Kõige enam leidsid toetust otsuste eelnõud, mis

olid suunatud tulevikku ning puudutasid setomaalaste olukorra parandamist ning kõige vähem hääli kogus tavapärase kivi valitsuse kapsaaeda üleskutsega denonsseerida Eesti-Vene piirilepe. Kuigi neid hääli oli pöördumise vastuvõtmiseks piisavalt palju, oli ka rohkelt neid, kes otsustasid seda mitte toetada.

See on märgiks, et seto rahva seas kogub järjest enam veendumus vajadusest eluga edasi minna. Säilitada ning arendada olemasolevat. Ja mitte nutta taga minevikku, mida iialgi tagasi ei saa. (SM)